

תופיק טובי, ניוגש למשרד החוק, קיבל תשובה מאחד הפקידים: "האשה מסכנת את בטחון המדינה!" שרהפנים של או, משה שפירא, ענה לשאלתה בכנסת כי אמנם הרשתה מדינת ישראל לאל-אשה לחזור לארץ, כמעשה חסד, אולם אין היא מחויבת לתת אותו חסד גם לאש-תו.

הענין הגיע לבית-הדין הגבוה לצדק, כאשר קרה משהו בחברון. אבי האשה, מוסלמי ארוק שהוא בעל חנות, נזכר ב-הוראת הקוראן האוסרת על אשה לחיות בנפרד מבעלה יותר משלוש שנים, העמידה לפני ברירה: להתגרש או לחזור לבעלה. האשה, שאהבה את בעלה, עברה באחד הלילות את הגבול בירושלים.

הבעל לא ניסה להעלים את העובדה. הוא פנה מיד לבית-הדין הגבוה, שינה את בקשתו, ביקש עתה כי בית-הדין יצוה שהאשה תושאר בארץ. אולם השופטים סירבו. הם חששו כי מתן אישור במאומה למעשה בלתי-חוקי יעודד מעשים דומים. לבן השאירו את הברירה בידי המשטרה.

ידידתה של מסתננת. בלילה גשום דפקו שוטרים על דלת חצי המטבח בה חיה משפחת אל-אשה בחיפה. הודיעו שיגרשוה מעבר לגבול. אולם הפצרותיו של הבעל הועילו הפעם: הוא חתם על ערבות של 50 ל"י לאשתו, המשטרה דחה את הגירוש. כשחזרה בפעם השנייה, מצאה שהאשה ירדה למחתרת. אל-אשה נדרש לשלם את סכום הערבות, מ"ר סיף לשלמו עוד כיום בתשלומים חדשיים של 5 ל"י.

בינתיים הפכה האשה נושא למאמרים רבים. חזית רחבה, מהארץ ועד העולם הזה, דרשה כי הגישה האנושית תנצח את הדי המתה של השרדנות. תחת לחץ זה הודיע משה שפירא הדתי כי האשה לא תגורש לפי שעה, נתן לה על כך אישור בכתב.

אולם לידת ילדתה השנייה, שדיה המריצה את ברים אל-אשהב מחדש לדאוג לסידור מעמדה בישראל. הילדה לא נרשמה על-ידי המשטרה, הניה מסתננת בישראל.

תזכורת שניה: כיום בהיר אחד באה המשטרה שוב. רק הפגנה המונית של נשים, שאורגנה על-ידי הקומוניסטים, אל בית המשטרה, מנעה את הגירוש.

זה לא איכפת להם! השבוע הלכה אחת מפעילות המפלגה למשרד הפנים, שאלה מה מצב הענין. היא מצאה כי התיק מונח על שולחנה של הועדה ה"מטפלת בעניני מסתננים מסוג זה. הודיע הפקיד: על מירם לחזור לירדן, רק אז יוכל בעלה להגיש בקשה להחזרתה. התיק מרמר אודה אל-אשה, במרירות: "זה פשוט מאד, אך מה שיקרה לה וילידות שם, זה לא איכפת להם!"

נפחד כי שעת הגירוש קרובה, אין אל-אשה מעז לזוז מצד אשתו אף לרגע. זה למעלה משבוע לא חזרה המשפחה לחורה בחיפה.

כי מרים אל-אשה, אם לשתי ילדות, מסכנת את בטחונה של המדינה שהוקמה על-ידי עם ישראל כדי לתקן את אחד ממעשיההעוול הגדולים של ההיסטוריה.

משפט

1400 ל"י יותר מאוחר

משלם המסים הישראלי המשיך לשלם, כ" שבוע שנה, קרוב ל-200 לירות ליום עבור התענוג המפוקפק של פתיחת הפצע הישן של שואת ישרות הונגריה שעה שהמנגנון המשפטי העמקי המשיך לחסוך עובדות ו-מספרים במשפט קסטנר-גרינוולד. משפט ש"עלה בחצי השנה האחרונה למשלם המסים קרוב ל-25 אלף לירות.

רשימת העובדים, שמשכורתם שולמה כ" סכום זה: נשיא בית-המשפט המחוזי הירי-שלמה, בנימין הלוי, עוזרו מרים ברנשטיין, שמשו שלמה, מזכיריו ושליחיו; היועץ ה"משפטי חיים כהן, עוזריו אמנון תל, נעמי סלומון, דבורה שקד, יועצו המיוחד לענינים הונגריים, ד"ר ליאון מרטון; חמש קצוניות כנסת* בתוספת שלוש כתבניות ופקידי מ"ר

* מחשש כי פרידה כה ארוכה תגרום להתגברות היצר ולמעשים בלתי-מוסריים.

** סידור העבודה של ישיבות בית-המשפט סודר לפי הימים בהם אין הכנסת יושבת, כשקצוניות הכנסת פנויות לעבוד בבית-ה"משפט לשם החשת הדין.

מסתננות מרים ושדיה אל-אשהב

בלילה גשום, דפיקה על הדלת

הקטן מעמדתו. בנקודה אחת, כאשר היועץ המשפטי צעק לעברו, השיב קראוס בשקט מודגש: "מדוע אתה צועק? צעקתך לא תש"פע עלי לשנות את דעתי".

התביעה היתה מעונינת מאד שקראוס יש"נה את דעתו. קראוס לא שינה את דעתו, הטיל במקום זה פצצה: הוא סיפר כיצד שלח אליו ש. ב"צור, מנהל מחלקת מזרח איר"פה במשרד החוק, שהיה אחד מעדי התביעה, את יהודה שפיגל, סגן מנהל הכלל של משרד הדתות, כדי שישכנע אותו לא להעיד נגד קסטנר.

קראוס סיפר כי ב"צור הבטיח לו, במק"רה שילחצו עליו להעיד, שישרד הבטחון יתערב ויודא לכך שקראוס לא יצטרך לה"שיב על שאלות מסוימות. לא היה ברור כיצד רצה ב"צור לבצע את הדבר, ייתכן כי קיווה להשתמש בסעיף חוק המאפשר לשר הבטחון לפנות אל בית-המשפט ולבקש את שחרורו של עד מחובת עדות, אפילו בל"תים סגורות, כאשר הדבר קשור בבטחון המדינה.

מיריון לנגרל ס.פ. אחר ההפתעה באו המסמכים. נוסף לערימת הניירות שקראוס הביא עמו לבית-המשפט הביא תמיר גם את הדרכון הגרמני של יואל ברנד, שנשא את אשרת הכניסה לתורכיה ולסוריה, על מנת להוכיח את מעצרו של בראנד על-ידי הברי"טים. את המסמך החשוב הזה השיג תמיר ללא טרחה יתירה, בלשכה המתאימה במש"ר הפנים.

מסמך אחר: התיק של גנרל הס. ס. קורט בכר שהוצא מארכיוני הסוכנות היהודית, בו נקבע על בכר קבל דרך קסטנר יותר מ"מליון דולאר מהיהדות ההונגרית ושחלק מן הכסף החזיר, כביכול, בסוף המלחמה. מט"ר

שלה וסוכנות שעסקו במחקר רקע המשפט. כולם קיבלו את משכורתיהם, כידוע ממשלם המסים.

שבעה ימי חקירה, חקירת שתי-וערב, חקי"רה נגדית וחקירה מחודשת של משה קראוס, לשעבר מנהל המשרד הארצישראלי של ה"סוכנות היהודית כבודפסט וכיום פקיד צנוע בחברת הבטוח מגדל בתל-אביב, עלו, למשל, למדינה קרוב ל-1400 לירות.

לא שבור. קראוס היה שווה את הכסף לפחות לפניגוריה. אם חנה כנס היתה ה"נצחון המוסרי הגדול ביותר של ההגנה הרי קראוס היה העד החזק ביותר מבחינת עדות עובדתית. בקול שקט, מתון וצנוע טען כי קסטנר שיתף פעולה עם הנאצים אם כי התי"חיל בכחנות טובות כשמסרתו הראשית ה"תה להפוך לכוח בקהילה היהודית.

התביעה ציפתה כל הזמן שטיגורו של גרינוולד, שמואל תמיר, יקרא לקראוס כעד והכינה את קבלת הפנים המתאימה. חיים כהן, שעד השבוע האחרון, היה בנסיגה כל-לית וכמעט ולא חקר את עדי ההגנה. החליט לעצור את התקפת תמיר בנקודה זאת. כשהוא קם לחקור את קראוס חקירת שתי וערב היה ברור שהתכונן לעשות לו את אשר תמיר עשה לקסטנר בהתחלת המשפט, לנסף את עדותו לרסיסים.

חיים כהן לא הצליח: קסטנר עלה לדוכן גאה וזוקף, ירד ממנו, כעבור 11 ימים, כשממנו נשאר צלו בלבד. קראוס עלה ל"דוכן אישיות נמוכה, אפורה, צנומה ימדברת בשקט, אבל בכל יום נוסף ראו צופי המש"פט איש גדול יותר. והוא גם עזב את הדוכן כפי שבא, לא שבור.

"מדוע אתה צועק?" חקירת שתי ו"ערב הסוערת של כהן לא הזיזה את האיש

רתו של מסמך זה: לאמת את האשמות בגרינולד כי לקסטנר היו עיסקות כספיות עם בכ"ר.

מצב משונה. בינתיים היה המצב ש"התפתח במשפט משונה ביותר. תמיר הזכיר את המקרים הדומים של ויתקר צ'מברס ב"ארצות-הברית, של מונטזי באיטליה, טען, כי לא נכון הוא מצד התביעה להמשיך ב"משפט נגד גרינולד כאשר, לדעתו, נאסף מספיק חומר כדי להפסיק את המשפט ול"הביא לפני השופט את האדם שכביכול ה"צאה עליו דיבה עבור שבועת שקר או עבור הפשעים המיוחסים לו.

תמיר הזכיר לבית-המשפט כי בראשית ה"משפט תבע שועדת חקירה גיטראלית תחקור בנין, ורק אחרי שבקשתו נדחתה שלוש פעמים נאלץ היה לפתוח את הפצעים השנים לפני בית-המשפט.

סיכם תמיר: "קסטנר שיקר. בכל זאת לא הובא לדין על שבועת שקר. גם הוא וגם אליו דובקו עדיין מחזיקים בעמדותיהם כ"פקידי ממשלה וסוכנות גבוהים" וכל עצמתה של המכונה המשפטית הממשלתית (היקרה) מתרכזת כנגד זקן בן 73."

ילודה

נחום והנחש

אחר מלחמת העצמאות הודאג דוד ב"גור" יון מהיידה המתמדת בעליה הפנימית, הק"ציב ליולדות של-ממש, אמהות לעשרה ילדים יותר, פרס ילודה בגובה 100 לירות לאמ"ם.

חמש שנים וכאלף פרסי ילודה יותר מאו"חר גילה האיש הסטגוני ביותר של כרם ה"תימנים התל-אביבי, מי שהיה מוכתר הכרם, בעל בית-הדפוס משה לוי נחום (מל"ן), כי המצב לא השתנה, מספר הלידות נשאר עומד בשפל של 30 עד 33 לירות לאלף תושבים.

נפיון נרחב. מל"ן החליט לפנות ל"איש הנכון, לעוז לו את הצעדים בהם יש לנקוט לתקון המעוות. לוי נחום שיגר מכתב לשדה-בוקר, לכתובת "ראש הממשלה בעבר ובעתיד", הסביר כי שורש הרע הם הסכס"כים הפורצים ללא הרף בין ילדים והוריהם, מייאשים את ההורים ומביאים אותם לצמ"צום הילודה.

לשם עקירת הרע משרשו יש להקים, ל"דעת מל"ן, בראש וראשונה אגף מיוחד ב"משטרה שאנשיו יסייעו להורים להתגבר על ילדיהם. כדי לא לקפח את חלקם של משרדים אחרים, הציע מל"ן, כי נוסף לכך ידאג מש"רד התנוץ לשעור-ערב-חובה עד גיל 16, מש"רד הפנים לאיסור כניסה לקולנוע לצעירים, עבורים יקוימו הצעות מיוחדות, ומשרד ה"חקלאות יפנה ילדים עירוניים מתפרעים, שלא נכנעו למשטרה, לחינוך, ולא"ראיית סרטים, לקבוצי.

למסקנות אלה הגיע משה לוי נחום בן 67 לא רק מסניונו כקצין מבחן לנוער ו"כמנהל בית-ספר. הרבה יותר חשוב היה נפיונו הנרחב עם 18 ילדיו, שמספרם היה יכול להיות גדול יותר אילו כבר הונהגו ה"תקונים המוצעים. "אני, מסיים מל"ן את מכתבו לבי. גי, "אני שהייתי חלוץ הלידות, נפרדתי מאשתי בגלל ויכוח על (הולדת ילד נוסף. (אמרת) למה לי עוד נחש בבית ?

ארגונים

מכתב לכל כתובת

ס. סאתיאנאן מקאתוקילי קאנדי, ציילון, היה מאושר מאד. כך העיד במכתב שהגיע השבוע ליחזקאל הולצמן, רעננה. מה שעש"תה את הציילוני למאושר היתה העובדה כי רכש יריד חדש בארץ חדשה.

* השבוע חזר בכר לחדשות כאשר נתגלה כי היה זה הוא שתיווך בין ממשלת בון ל"חברות תורכיות ליבא חטים ממדרגה שנייה לישטאל, על חשבון השילומים.

* מקרה מפורסם שלישי שלא הוזכר על"ידי תמיר: אוסקר ויילד, שהגיש משפט על הוצאת דיבה, שהופסק כאשר השופט שוכנע כי העליה, המומסכסואליות, עלולה להיות נכונה.

** קסטנר מנהל את השידורים הלועזיים של קול ישראל, חבר הנהלת הסוכנות דוב"ק"ן את מחלקת הנוער, החלוץ והארגון של הסוכנות.

*** פרס ילודה של אלף לירות הובטח לכל אם לעשרה ילדים ויותר באילת לכשתמצא כזאת.